

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nadejda Toma,

Judecători

Iurie Diaconu, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău din 19 octombrie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022, în privința inculpatului

Verdeș Victor XXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 08.09.2021 - 19.10.2021,
instanța de apel: 20.01.2022 - 02.02.2022,
instanța de recurs: 04.05.2022 - 27.06.2022.

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 19 octombrie 2021, cauza fiind judecată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Verdeș Victor a fost condamnat în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal la 6 luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 1 an.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea rapoartelor de expertiză medico-legale în sumă de 448 lei.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Verdeș Victor, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al faptei sale, realizând consecințele acțiunilor intenționate, acționând în detrimentul normelor imperative stabilite de legislația penală, la data de 25.06.2021, orele 21:10, în timp ce inspectorul întreprinderii SRL "Forestil", Furdui

Grigore, împreună cu stagiarul acestuia, Goga Petru se aflau la serviciu și anume efectuau patrularea pe teritoriul malului stâng al lacului de acumulare "Ghidighici", din or. XXXX, mun. Chișinău, cu privire la contracararea pescuitului ilegal pe timp de noapte, a fost depistat că Verdeș Victor, ce pescuia ilegal pe teritoriul lacului de acumulare, fiind somat privind necesitatea încetării acțiunilor acestuia ilegale.

Ulterior, Verdeș V., inițiind un conflict cu inspectorii de mediu, adresându-se către stagiarul Goga Petru cu cuvinte injurioase, i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea mâinii stângi.

Astfel, conform concluziilor raportului de expertiză nr. XXXX din 12 august 2021 se constată „... 1., 2., 3., 7., 8. La examinarea medico-legală a documentelor medicale prezentate pe numele lui Goga Petru a.n. XXXX, s-a constatat: echimoză la nivelul articulației umărului drept, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur; plagă tăiată la nivelul mâinii propriu zisă pe stânga suprafața palmară, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect tăietor, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare ușoară.

Acțiunile inculpatului sunt încadrate în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, ca aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei cu funcție de răspundere în scopul sistării activității lor de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violența și al altei persoane.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate faptele incriminate și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că infracțiunea face parte din categoria celor mai puțin grave, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unității convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, cele atenuante fiind săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, căința sinceră, anterior nu a fost judecat, nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, că partea vătămată nu are careva pretenții, că potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă prin condamnare la închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei, în temeiul art. 90 Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Alexandru Chirița a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Apelantul a invocat că instanța de fond a ignorat faptul că potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond, a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că infracțiunea face parte din categoria celor mai puțin grave, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unității convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, cele atenuante fiind săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, căința sinceră, anterior nu a fost judecat, nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, că partea vătămată nu are careva pretenții, că potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă prin condamnare la închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei, în temeiul art. 90 Cod penal.

Or, o astfel de soluție este una echitabilă, întrucât este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

La caz, este inoportun de a dispune inculpatului executarea reală a pedepsei sub formă de închisoare, așa cum a pledat acuzatorul de stat, ținând cont de faptul că acesta a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, prin prisma art. 16 Cod penal, a recunoscut vina integral, cauza fiind examinată în procedură simplificată, s-a căit sincer de cele comise, lipsește prejudiciul material cauzat prin infracțiune.

În acest context, instanța de fond a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, dar și gravitatea infracțiunii săvârșite și valența relațiilor sociale prejudiciate și a ajuns la soluția justificat de numire inculpatului a unei pedepse în formă de sub formă închisoare pe un termen de 6 luni, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune 1 an.

5. Procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Cătălin Scutelnic, declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul indică că instanța de apel, nu a ținut cont de faptul că a constatat ca circumstanțe atenuante doar căința sinceră și săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave; fapta săvârșită se prezintă de o rezonanță social deosebit de sporită; rolul și scopul pedepsei penale de a curma și preîntâmpina săvârșirea de noi infracțiuni, în special din categoria analizată, or în situația constatării majorării amplitudinii infracțiunilor analogice, statul are scop primordial de a contracara săvârșirea acestora; consecințele faptei săvârșite și metoda comiterii acesteia, apreciate în raport cu obiectele utilizate la realizarea faptei infracționale, or aplicarea aceluși cuțit în

calitate de obiect al infracțiunii vine doar să sporească gravitatea acțiunilor inculpatului.

Mai mult, instanțele de judecată, la numirea pedepsei au invocat acele circumstanțe atenuante, în coraport cu care au diminuat pedeapsa numită, ca ulterior, tot în baza acelorași circumstanțe, fără a identifica altele, să aplice prevederile art. 90 Cod penal la numirea pedepsei, fapt în temeiul căruia, acuzarea constată că s-a admis dubla valență, la aplicarea aceleiași situații de drept.

Instanța de apel, în mod eronat a interpretat și aplicat pe caz prevederile art. 75 Cod penal și la alegerea și aplicarea pedepsei, nu a ținut cont de circumstanțele prezentei cauze penale și consecințele survenite, în special și acel impact al faptei avut loc asupra părții vătămate.

Astfel, instanța de apel, a constatat în mod eronat oportunitatea diminuării pedepsei aplicate spre minimul sancțiunii, care va asigura atingerea scopurilor prevăzute de art. 61 Cod penal.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, corect ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care

atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

În consecutivitatea enunțată, instanțele just au concluzionat că în cazul în care inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, dar în rechizitoriu fiind indicat că: „*circumstanțe agravante ale răspunderii învinuitului Verdeș V. nu au fost stabilite conform art. 77 Cod penal*”, ori, pot fi recunoscute drept circumstanțe agravante numai acele împrejurări, care sunt strict prevăzute de lege, stabilite de organele de urmărire penală și incluse în conținutul rechizitoriului (*Hotărîrea Plenului CSJ a RM din 11.11.2013, nr.8 - Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*), nu are antecedente penale, a recunoscut integral vina și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, că partea vătămată nu are careva pretenții, corectarea și reeducarea ultimului este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pentru o perioadă de probațiune, conform art. 90 Cod penal.

Astfel, pedeapsa respectiv a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespund principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 90 alin. (1) Cod penal, art. 27, 101, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța *poate* dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura

pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul nominalizat au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Pe lângă aceasta, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeuri care au fost indicate și în apel.

Totodată, argumentele conținute în recursul ordinar nu au fost invocate și în apelul declarat, deci nu au niciun suport legal și în aspectul vizat (*pct. 3., 5. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022, în privința inculpatului Verdeș Victor XXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 29 iulie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico